

Amt für Natur und Umwelt
Uffizi per la natira e l'ambient
Ufficio per la natura e l'ambiente

VH-406-10r

Determinaziun da zonas da
protecziun da l'aua sutterana

Agid d'execuziun

Cuntegn

	Pagina
1 Process da la determinaziun da zonas da protecziun da l'aua sutterrana	2
1.1 Procedura per determinar zonas da protecziun da l'aua sutterrana per tschiffadas ch'èn d'interess public	3
1.2 Tschiffadas d'aua da baiver ch'èn d'interess public	3
2 Mesiraziun da las zonas da protecziun da l'aua sutterrana / analisas idrogeologicas	4
2.1 Tschiffadas d'aua sutterrana cun aua da surfatscha infiltrada	4
3 Tractament da fin ussa cun conflicts d'utilisaziun e mesiras da protecziun necessarias	4
3.1 Reglament da model per las zonas da protecziun da l'aua sutterrana	5
3.2 Construcziun da stabiliments en la zona da protecziun da l'aua sutterrana S2	5
4 Tractament da las restricziuns da proprietad	6
5 Indemnisaziun da restricziuns da la proprietad	7
5.1 Indemnisaziun d'expropriaziuns materials	7
5.2 Indemnisaziun da mesiras da protecziun da las funtaunas	7
5.3 Indemnisaziun da perditas da la raccolta en l'agricultura	8
6 Infurmaziun a las proprietarias ed als proprietari da bains immobigliars pertutgads	8
7 Proceder, sch'i dat zonas da protecziun da las auas determinadas cun vigur legala, che han conflicts d'utilisaziun che n'èn betg schliads	9
8 Aboliziun da zonas da protecziun da l'aua sutterrana approvadas	10
9 Basas giuridicas	10
10 Ulteriuras infurmaziuns	10

1 Process da la determinaziun da zonas da protecziun da l'aua sutterrana

La Lescha federala davart la protecziun da las auas (LPAuas) oblighescha ils chantuns, dapi ch'ella è entrada en vigur l'onn 1972, da determinar zonas da protecziun per las tschiffadas d'aua sutterrana ch'èn d'interess public. Per quest intent ston las possessuras ed ils possessurs da las tschiffadas far las analisas che vegnan duvradas per la determinaziun, acquistar ils dretgs reals necessaris e pajar – en cas da restricziuns da la proprietad – eventualas indemnisaziuns. Uschia sto l'aua sutterrana che duai vegnir utilisada, vegnir protegida cunter influenzas nuschaivlas. En l'Ordinaziun davart la protecziun da las auas (OPAuas) vegni definì co che las zonas da protecziun S1, S2 ed S3 resp. en furnaziuns aquiferas da carst e da sfessas er Sm ed Sh ston vegnir determinadas territorialmain. Co che las zonas ston vegnir determinadas e tge restricziuns d'utilisaziun che valan en las zonas da protecziun da l'aua sutterrana, vegn concretisà en l'agid d'execuziun da l'Uffizi federal d'ambient (UFAM) «Mussavia per la protecziun da l'aua sutterrana».

Zonas da protecziun duain impedir, che scherms infectus sco bacterias e virus ed er substanzas nuschaivlas levamain decumponiblas arrivian en la tschiffada d'aua sutterrana, che – en cas d'accidents – i na sortian nagins liquids che pericliteschan las auas e directamain l'aua da baiver, che l'aua sutterrana na vegnia betg contaminada tras stgavaments u tras lavurs sut terra ubain che la funcziun dal terren e dal sutterren sco filters natirals diminueschia, che l'afflussiun d'aua sutterrana vegnia pregiuditgada tras stabiliments sutterrans e che substanzas nuschaivlas possian arrivar svelt ed en auta concentrasiun en la tschiffada d'aua sutterrana. La finamira da planisar la protecziun da l'aua sutterrana è pia quella da garantir la qualidad da l'aua sutterrana, per che l'aua

da baiver possia vegnir retratga – senza chara e pretensiua preparaziun – directamain dal sutterren e consegnada a las consumentas ed als consumers en ina qualitat irreproschabla. Per cuntanscher questa finamira ston vegnir relaschadas restricziuns d'utilisaziun en il sector da las zonas da protecziun, e sch'i sa mussan periclitaziuns potenzialas per l'aua en ina zona da protecziun, èsi da prender mesiras da protecziun correspundentas. Tge pretensiuns che valan en las singulas zonas da protecziun (S1, S2, S3, S_h ed S_m), vegn fixà en l'aggiunta 4 da la OPAuas ed en il Mussavia dal UFAM per la protecziun da l'aua sutterrana. Las mesiras da protecziun e las restricziuns d'utilisaziun ch'èn da prender, vegnan fixadas resp. disponidas en in Reglament communal per las zonas da protecziun.

La Lescha introductiva tar la Lescha federala davart la protecziun da las auas (Lescha chantunala davart la protecziun da las auas, LCPA) surdat l'incumbensa da determinar zonas da protecziun e d'exequir ils reglaments a las vischnancas.

Avant che determinar zonas da protecziun, sto vegnir fatga in'analisa idrogeologica da l'intschess, ston vegnir mesiradas las singulas zonas da protecziun, identifitgadas periclitaziuns potenzialas per la tschiffada d'aua ed acquistads ils dretgs reals necessaris. Responsabels per questas incumbensas èn las possessuras ed ils possessurs da las tschiffadas ch'èn da proteger. Usitadamain èn quai las vischnancas ubain las organisaziuns u ils purtaders, als quals las vischnancas han surdà l'incumbensa da garantir il provediment d'aua. Quai pon però er esser personas privatas u interpresas che consegnan aua da baiver a terzas personas (p.ex. restaurants da muntogna) ubain che dovran l'aua per producir victualias. Zonas da protecziun pon vegnir determinadas mo per tschiffadas d'aua da baiver ch'èn d'interess public. L'Uffizi per la natira e l'ambient (UNA) accumpogna il process da determinaziun cun examinar ils dossiers inclusiv il Reglament per las zonas da protecziun. Las suprastanzas communalas determineschan las zonas da protecziun e fixeschan las restricziuns da proprietad necessarias. Quai vegn fatg suenter l'examinaziun preliminar dals plans / dals Reglaments per las zonas da protecziun tras il UNA e suenter l'exposiziun publica. Ils plans da las zonas da protecziun ed ils reglaments correspundents ston vegnir approvads da la Regenza per esser valaivels.

1.1 Procedura per determinar zonas da protecziun da l'aua sutterrana per tschiffadas ch'èn d'interess public

Ils pass, ch'ils differents acturs ston far per determinar zonas da protecziun, èn resumads en la Procedura per determinar zonas da protecziun da l'aua sutterrana per tschiffadas ch'èn d'interess public. La preschentaziun da la procedura na cuntegna sezza naginas atgnas u novas regulaziuns, mabain serva a tut las parts participadas sco survista dal stadi da lavur e dals process ch'èn da percurrer (UNA-406-11).

1.2 Tschiffadas d'aua da baiver ch'èn d'interess public

Tenor l'art. 20 LPAuas ston vegnir determinadas zonas da protecziun per las tschiffadas d'aua sutterrana ch'èn d'interess public. En il document «Limitaziun da la noziun 'ch'èn d'interess public' per la pratica executiva dals chantuns da la Svizra Orientala» vegni inditgà, tge pretensiuns ch'i dovra, per ch'in interess public saja dà.

2 Mesiraziun da las zonas da protecziun da l'aua sutterrana / analisas idrogeologicas

La dimensiun da las zonas da protecziun da l'aua sutterrana sto vegnir mesirada tenor las prescripziuns da la legislaziun davart la protecziun da las auas e tenor ils agids d'execuziun da la Confederaziun. Particularmain èn quai las disposiziuns da l'aggiunta 4 da la OPAuas e dal Mussavia dal UFAM per la protecziun da l'aua sutterrana.

En il document «Pretensiuns a la determinaziun da zonas da protecziun da l'aua sutterrana» (UNA-406-16) vegnan descrittas ed explitgadas las pretensiuns e las basas che sustegnan las zonas da protecziun.

2.1 Tschiffadas d'aua sutterrana cun aua da surfatscha infiltrada

Il tractament cun tschiffadas d'aua sutterrana, che cuntegnan aua da surfatscha infiltrada, che succeda en il rom da la determinaziun da zonas da protecziun da l'aua sutterrana, vegn descrit en il rapport «Premissas e soluziuns pussaivlas per schliar restricziuns da proprietad» (UNA-406-24). Questas prescripziuns sa basan sin las prescripziuns dals agids d'execuziun da la Confederaziun e ston vegnir applitgadas.

3 Tractament da fin ussa cun conflicts d'utilisaziun e mesiras da protecziun necessarias

En il rapport «Protecziun da las tschiffadas d'aua sutterrana en Svizra – stadi d'execuziun» dal 2018 constatescha il UFAM, ch'i na dettia en tut la Svizra betg avunda zonas da protecziun per las tschiffadas d'aua ch'èn d'interess public, e ch'er per las zonas da protecziun, ch'èn determinadas cun vigur legala, saja la realisaziun da mesiras da protecziun e pia la rectificaziun da conflicts d'utilisaziun ina gronda sfida. Il rapport ha ils suandants cuntegns essenzials:

- «Per ch'in provediment segir cun aua da baiver possia vegnir garantì, èsi necessari d'exequir consequentamain las restricziuns d'utilisaziun e las mesiras da protecziun en las zonas da protecziun. L'enquista mussa, ch'i dat conflicts d'utilisaziun gravants en las zonas da protecziun da l'aua sutterrana en blers chantuns.»
- «L'instrument il pli important per planisar la protecziun da las auas e per minimar la periclitaziun da las tschiffadas d'aua da baiver, èn las zonas da protecziun da l'aua sutterrana».
- «Conflicts d'utilisaziun èn la gronda sfida per exequir la protecziun da l'aua sutterrana e ston vegnir resguardads anc pli fitg en il futur».

La Societad svizra da l'industria dal gas e da l'aua (SSIGA) sco federaziun da branscha dals provediments d'aua ha publitgà il mars 2022 ina Recumandaziun per ir enturn cun ils conflicts d'utilisaziun en connex cun tschiffadas d'aua da baiver, ch'èn situadas en zonas da protecziun da l'aua sutterrana. Questa recumandaziun cuntegna la suandanta decleraziun:

- «Ina determinaziun confurma a la lescha da las zonas da protecziun da l'aua sutterrana ed in'execuziun consequenta dals reglaments correspundents per las zonas da protecziun gidan decisivamain a proteger a lunga vista las tschiffadas d'aua da baiver. Savens difficulteschan

dentant conflicts d'utilisaziun da determinar u da realisar las disposiziuns davart las zonas da protecziun e chaschunan malsegirezzas tar ils posts responsabels en las vischnancas».

Er en il chantun Grischun datti tals deficits en zonas da protecziun ch'èn determinadas cun vigur legala. Perquai che l'execuziun da las zonas da protecziun è chausa da las vischnancas, na dispona il UNA betg d'ina survista exacta davart la realisaziun da las restricziuns d'utilisaziun e da las mesiras da protecziun. En connex cun la determinaziun da zonas per la protecziun da l'aua sutterrana era fin ussa il focus principal dal UNA quel d'impedir novs conflicts d'utilisaziun. En il rom da la determinaziun da zonas da protecziun na vegnivan fin ussa betg eruids detagliadamain ils conflicts d'utilisaziun ed infurmadas activamain las persunas pertutgadas davart las mesiras ch'èn da realisar per proteger las funtaunas tar ils singuls edifizis e stabiliments. En spezial n'è la responsabladad per la realisaziun betg vegnida reglada cleramain resp. betg vegnida communitgada en moda cunvegna ed ils custs previsibels per realisar las mesiras n'èn betg vegnids eruids. En bleras zonas da protecziun da l'aua sutterrana approvadas n'èn tras quai ils conflicts d'utilisaziun betg vegnids eliminads e las mesiras da protecziun necessarias betg vegnidas realisadas. En questas zonas da protecziun èn pia las finamiras dal plan da protecziun da las auas vegnidas cuntanschidas mo per part.

Questa mancanza sto vegnir eliminada. Per quest motiv èn las basas executivas vegnidas repassadas resp. elavuradas da nov (guardar ulteriuras infurmaziuns). Sche questas basas executivas vegnan applitgadas per la determinaziun da zonas da protecziun da l'aua sutterrana, pon ins far quint, che la determinaziun da zonas da protecziun adempleschia las pretensiuns da la legislaziun davart la protecziun da las auas e possia vegnir approvada da la Regenza.

3.1 Reglament da model per las zonas da protecziun da l'aua sutterrana

L'applicaziun dal nov Reglament da model per zonas da protecziun da l'aua sutterrana (UNA-406-12) procura, ch'ils conflicts d'utilisaziun vegnan registrads detagliadamain e che las restricziuns d'utilisaziun e las mesiras da protecziun da las funtaunas necessarias vegnan fixadas per mintga edifizis e stabiliment existent sco er per l'utilisaziun agricola. Las mesiras per mantegnair la valor vegnan fixadas per mintga singul edifizis e stabiliment ch'è situà en la zona da protecziun.

3.2 Construcziun da stabiliments en la zona da protecziun da l'aua sutterrana S2

Tenor l'aggiunta 4 cifra 222 da la OPAuas n'èsi betg permess da construir stabiliments en la zona S2. L'autorità (post spezialisà chantunal per la protecziun da las auas, en il chantun Grischun il UNA) po per motivs impurtants permetter excepziuns, sch'i po a medem temp vegnir exclus, che l'utilisaziun da l'aua da baiver saja periclitada.

En il «Mussavia davart la protecziun da l'aua sutterrana» dal UFAM stat – en il chapitel 4.4.1 – la suandanta pretensiun concernent il scumond da construir novs stabiliments en la zona da protecziun S2:

- «En la zona da protecziun S2 vala in scumond illimità da construir novs stabiliments. Da quest scumond pon eventualmain vegnir exceptads stabiliments ch'èn stringentamain necessari per mantegnair stabiliments gia existents u per dar access a stabiliments ch'èn situads ordaifer la zona da protecziun S2. Ina periclitaziun da la tschiffada d'aua sutterrana tras tals stabiliments che ston vegnir construids da nov sco er in pregiudizi per mantegnair il stabiliment cuntrari a la zona ston pudair vegnir exclus. Las excepziuns correspundentas ston vegnir limitadas ad in minimum absolut e ston vegnir menziunadas explicitamain en il Reglament per las zonas da protecziun».

Il UFAM explitgescha, sut tge premissas che l'autorità po conceder ina permissiun excepziunala per projects da construcziun en la zona da protecziun S2 (guardar document «Proceder en cas da projects da construcziun en la zona da protecziun da l'aua sutterrana 2» Aua sutterrana sco aua da baiver (admin.ch)). En il rapport «Premissas e soluziuns pussaivlas per schliar restricziuns da proprietad» (UNA-406-24), chapitel «Edifizis novs permess en zonas da protecziun da l'aua sutterrana» è cuntegnì il schema da la procedura tar il UFAM ed i vegn inditgà, tge stabiliments che dastgan vegnir construids en las singulas zonas da protecziun.

En il model vertent d'in Reglament per las zonas da protecziun dal UNA exista la pussaivladad che, en ina zona da construcziun gia existenta, rendida accessibla e per gronda part surbajegiada, vegnan edificis e stabiliments excepziunalmain permess en la zona da protecziun S2, sch'i vegnan prendidas tut las mesiras pussaivlas necessarias per excluder, che l'utilisaziun da l'aua da baiver vegnia donnegiada. Questa regulaziun n'era betg cumpatibla cun las disposiziuns da la Confederaziun. Perquai n'è questa disposiziun betg pli cuntegnida en il nov Reglament da model per las zonas da protecziun da l'aua sutterrana e na po betg pli vegnir decretada cun determinar novas zonas da protecziun da l'aua sutterrana.

4 Tractament da las restricziuns da proprietad

En l'art. 31 da la OPAuas vegni pretendì, che – per stabiliments existents en secturs particularmain periclitads sco er per zonas ed areals da protecziun da las auas, en ils quals exista in privel concret d'ina contaminaziun da las auas – l'autorità prendia las mesiras, ch'èn necessarias tenor las circumstanzas, per proteger las auas. Ils stabiliments ch'existan en las zonas da protecziun da l'aua sutterrana S1 ed S2, che periclitessan ina tschiffada d'aua sutterrana u in stabiliment per preparar aua sutterrana, ston vegnir allontanads entaifer in termin adequat.

En l'aggiunta 4 cifra 22 vegnan menziunadas las funtaunas dals privels.

La Lescha chantunala davart la protecziun da las auas (LCPA) surdat en l'art. 24 al. 1 a las supranstanzas communalas l'incumbensa da fixar las restricziuns da proprietad necessarias.

Per che questas pretensiuns da la lescha vegnian ademplidas, ston las restricziuns d'utilisaziun e las mesiras da protecziun da las funtaunas, ch'èn necessarias, esser enconuschantas avant ch'i vegn relaschada la zona da protecziun da l'aua sutterrana ed i sto vegnir fixà, fin cura che las mesiras necessarias ston vegnir realisadas. Las proprietarias ed ils proprietaris dals bains immobigliars ston vegnir infurmads davart las mesiras ch'èn da prender. In proceder pussaivel per identifitgar las restricziuns d'utilisaziun necessarias e las mesiras da protecziun da la funtauna vegn descrit en il rapport «Premissas e soluziuns pussaivlas per schliar restricziuns da proprietad» (UNA-406-24).

Las cundiziuns che vegnan fatgas en l'art. 31 ed en l'aggiunta 4 cifra 22 OPAuas sco er en ils art. 24 e 25 da la LCPA, ston esser ademplidas, per ch'il UNA possia dumandar a la Regenza d'approvar la zona da protecziun da l'aua sutterrana.

5 Indemnisaziun da restricziuns da la proprietad

Sch'i resultan obligaziuns d'indemnisaziun per las restricziuns d'utilisaziun en las zonas da protecziun da l'aua sutterrana, n'è betg reglà en la LPAuas. Perquai che restricziuns d'utilisaziun na priveschan betg formalmain da la proprietad, exista in dretg d'indemnisaziun mo, sche las restricziuns cuntanschan l'intensidad d'ina expropriaziun materiala. Restricziuns en connex cun la cultivaziun agricula da surfatschas en zonas da protecziun n'arivan – tenor l'interpretaziun vertenta dal dretg – betg al cunfin da l'expropriaziun. Mesiras ch'èn necessarias per proteger las funtaunas, pon bain esser cumbinadas cun gronds custs, n'èn dentant – en l'interpretaziun vertenta dal dretg – betg in causal d'expropriaziun, perquai ch'ellas permettian da cuntinuar cun l'utilisaziun existenta en la zona da protecziun. Il dretg federal davart la protecziun da las auas na prevesa en quests cas naginas disposiziuns per reparter ils custs da las mesiras da protecziun da las funtaunas. Perquai èsi vegnì explitgà en las explicaziuns tar il Reglament da model per las zonas da protecziun dal UNA dal 2014, che las mesiras necessarias ston per regla vegnir realisadas da las proprietarias e dals proprietaris resp. da las possessuras e dals possessurs dals edifizis e stabiliments sin agens custs entaifer ils termins fixads. Pervia dals gronds custs cumbinads cun la realisaziun da las mesiras da protecziun da las funtaunas ed er perquai ch'en blers cas n'èn dapi passa 50 onns betg vegnidas determinadas zonas da protecziun, sa tracti oz, en cas che las proprietarias ed ils proprietaris ston surpigliar cumpletmain ils custs da las mesiras da protecziun da las funtaunas en las zonas da protecziun, d'ina situaziun da partenza disfavouraivla per realisar a temp util las mesiras necessarias. Perquai che las restricziuns da l'utilisaziun agricula en zonas da protecziun da l'aua sutterrana n'èn betg in'expropriaziun, sto – tenor la pratica vertenta – la cultivatura respectiva u il cultivatur respectiv acceptar las perditas da la raccolta senza indemnisaziun. Quai chaschuna savens nunchapientscha. Per las puras pertutgadas ed ils purs pertutgads n'è la mancanza d'ina indemnisaziun da las perditas da la raccolta però nagina motivaziun da realisar las prescripziuns dal Reglament per las zonas da protecziun.

En il rapport «Premissas e soluziuns pussaivlas per schliar restricziuns da proprietad» (UNA-406-24) vegnan tractadas las dumondas d'indemnisaziun. Quest rapport cuntogna ina proposta per in eventual relasch communal per realisar las restricziuns da proprietad.

5.1 Indemnisaziun d'expropriaziuns materialas

Sche edifizis e stabiliments existents èn ina periclitaziun considerabla, ston quests edifizis e stabiliments vegnir allontanads da la zona da protecziun resp. lur utilisaziun privlusa sto vegnir dada si. Quai correspunda ad in'expropriaziun materiala, che sto vegnir indemnisada tras la possessura u il possessur da la tschiffada d'aua.

5.2 Indemnisaziun da mesiras da protecziun da las funtaunas

Pitschnas periclitaziuns pon vegnir minimadas cun agid da mesiras tecnicas resp. funcziunalas, che pon dentant chaschunar custs considerabels, ma che permettian d'utilisar vinavant ils edifizis e stabiliments sco fin ussa.

En la sentenza dal Tribunal federal 1C_573/2019 dals 29 da settember 2020 «Churwalden» ha il Tribunal federal constatà, che las vischnancas relaschan – ordaifer expropriaziuns materialas – atgnas reglas e pon uschia concretisar il princip dal chaschunader. Quai pussibilitescha ina consideraziun dals interess cumplexsiva che resguarda tut ils aspects relevants. Sch'ina vischnanca vul trair a niz la libertad d'agir ch'ella ha, vegn ella – en il rom da l'elavuraziun da las disposiziuns legalas – a stuair far questa examinaziun e consideraziun. En quest connex sto ella adina

resguardar, che las participaziuns als custs u las indemnizaziuns ston vegnir pajadas tenor il princip dal chaschunader a quint da la finanziaziun speziala Provediment d'aua.

En las «Explicaziuns tar il Reglament da model per las zonas da protecziun da l'aua sutterrana» (UNA-406-15) vegn proponì in text pussaivel per in relasch communal.

En la «Recumandaziun per fixar, tgi che surpiglia ils custs per realisar las mesiras da protecziun necessarias» (UNA-406-25) vegn declarada ina procedura pussaivla per eruir ils custs e per fixar la repartiziun dals custs.

Il model d'ina cunvegna davart las «Mesiras da protecziun en zonas da protecziun da l'aua sutterrana» incl. l'aggiunta «Calculaziun dals custs / modalitads» (UNA-406-20) po en cas da basegn esser in model per las vischnancas.

Sch'ina vischnanca resp. in provediment d'aua na vul betg sa participar als custs per realisar las mesiras da protecziun, sto ella cumprovar cleramain a las proprietarias ed als proprietaris dals bains immobigliars pertutgads, co ch'ella vegn ad organisar l'execuziun.

5.3 Indemnizaziun da perditas da la racolta en l'agricultura

A las possessuras ed als possessurs da las tschiffadas d'aua sutterrana e d'aua da funtauna vegni recumandà, ch'els duajan indemnisar las perditas da la racolta agricola, ch'èn capitadas pervia da las disposiziuns davart las zonas da protecziun. Per calcular l'autezza da l'indemnizaziun vegnan recumandadas la «Recumandaziun per regular amicablamain l'indemnizaziun da las restricziuns da l'utilisaziun agricola en las zonas da protecziun da l'aua sutterrana», chantun Son Gagl, dal 2005 u il «Mussavia per l'indemnizaziun da las restricziuns da l'utilisaziun agricola en las zonas da protecziun da funtaunas e d'aua sutterrana», chantun Lucerna, dal 2005.

En las «Explicaziuns tar il Reglament da model per las zonas da protecziun da l'aua sutterrana» (UNA-406-15) vegn proponì in text pussaivel per in relasch communal.

Il model d'ina cunvegna «Indemnizaziun da las perditas da la racolta agricola en las zonas da protecziun da l'aua sutterrana» (UNA-406-21) è vegnì elavurà dal UNA.

6 Infurmaziun a las proprietarias ed als proprietaris da bains immobigliars pertutgads

En l'art. 25 da la LCPA vegni fixà, ch'ils plans da las zonas da protecziun ed ils reglaments correspondent ve-gnan exponids publicamain en las vischnancas pertutgadas durant 30 dis. A las proprietarias ed als proprietaris dals bains immobigliars pertutgads vegn communitgada l'exposiziun publica cun in avis persunal.

Il fatg, che las mesiras da protecziun n'èn betg vegnidas realisadas dastgass avair contribuì, ch'en blers cas eran las personas pertutgadas, da las qualas fan part er las cultivaturas ed ils cultivaturs da las surfatschas utilizadas da l'agricultura, resp. las personas obligadas da surpigliar ils custs, memia pauc conscientas – malgrà l'exposiziun publica dals plans e dals reglaments da las zonas da protecziun – davart las consequenzas concretas, davart la dimensiun dals custs da las mesiras da protecziun necessarias e davart las restricziuns d'utilisaziun resp. questas consequenzas n'èn er betg resortidas avunda da l'exposiziun publica. Savens n'eri betg cler, tge mesiras che stuessan vegnir realisadas cun tge custs fin tge termin e tgi che duess surpigliar ils custs. Er las vischnancas

eran savens memia pauc conscientas, ch'ellas fissan responsablas per realisar tut las mesiras dals reglaments per las zonas da protecziun.

Per quest motiv duain – ultra da las proprietarias e dals proprietaris dals bains immobigliars – er las cultivaturas ed ils cultivaturs da las surfatschas agriculas pertutgadas vegnir infurmads davart l'exposiziun publica. L'infurmaziun duai plinavant cuntegnair las restricziuns d'utilisaziun concretas e las mesiras da protecziun da las funtaunas, ch'èn necessarias, per las singulas parcelas pertutgadas.

En il «Model d'ina brev per infurmar las proprietarias ed ils proprietaris dals bains immobigliars pertutgads sco er las cultivaturas ed ils cultivaturs da las surfatschas agriculas pertutgadas» (UNA-406-17d) èn cuntegnidas las indicaziuns ch'i dovra.

7 Proceder, sch'i dat zonas da protecziun da las auas determinadas cun vigur legala, che han conflicts d'utilisaziun che n'èn betg schliads

Tenor l'art. 24 LCPA determineschan las suprastanzas communalas – suenter avoir tadlà las possessuras ed ils possessurs sco er sin dumonda dal post spezialisà – las zonas da protecziun enturn las tschiffadas d'aua sutterrana e da funtauna. Ellas fixeschan las restricziuns da proprietad necessarias. En il chantun Grischun èn pia las vischnancas responsablas per determinar las zonas da protecziun da l'aua sutterrana. Er il repassament da las zonas da protecziun determinadas cun vigur legala è chausa da las vischnancas. Il UNA po proponer a las vischnancas da repassar lur zonas da protecziun. Almain mintga 15 onns u cura che las cundiziuns effectivas u l'enconuschientscha da quellas èn sa midadas considerablmain, sto la possessura u il possessur da la tschiffada examinar, sche l'extensiun territoriala da las zonas da protecziun correspunda a las pretensiuns, sch'il Reglament per las zonas da protecziun cuntegna anc tut ils potenzials da periclitaziun en las zonas da protecziun e sche las singulas mesiras correspundan anc al stadi actual da la tecnica. Eventualmain ston il plan da las zonas da protecziun e / u il Reglament per las zonas da protecziun vegnir adattads a las relaziuns effectivas.

A las vischnancas recumonda il UNA da repassar las zonas da protecziun determinadas cun vigur legala en ils suandants cas:

- Sch'i dat problems repetitivs en connex cun la qualitat da l'aua da baiver.
- Sche – en ils documents pertutgant la zona da protecziun determinada cun vigur legala – i na vegn betg pretendì d'allontanar ils indrizzs existents che represchentan in grond privel per l'aua sutterrana resp. per l'aua da baiver tschiffada.
- Sche – en ils documents pertutgant la zona da protecziun determinada cun vigur legala – i na vegn betg pretendì da prender las mesiras necessarias per minimar pitschnas periclitaziuns.
- Sche – en ils documents pertutgant la zona da protecziun determinada cun vigur legala – i n'èn betg cuntegnidas las restricziuns da cultivaziun necessarias.

Sco emprima prioritad ston dentant vegnir realisadas quellas mesiras che vegnan pretendidas tenor ils documents pertutgant la zona da protecziun determinada cun vigur legala. Er qua po la vischnanca, cumbain ch'igl è dapi onns nairas uras da realisar las mesiras necessarias, far – sin basa d'in relasch communal – ina cunvegna cun la proprietaria u il proprietari dal bain immobigliar davart la realisaziun da las mesiras e davart la surpigliada dals custs.

Cun cumprovas idrogeologicas respectivas po ina vischnanca inoltrar mo l'adattaziun territoriala d'ina zona da protecziun per l'approvaziun, senza adattar las disposiziuns dal Reglament per las zonas da protecziun approvà cun vigur legala.

8 Aboliziun da zonas da protecziun da l'aua sutterrana approvadas

Sch'ina tschiffada d'aua da baiver vegn dada si, resp. sche l'aua tschiffada na vegn permanentamain betg pli duvrada sco aua da baiver, po la zona da protecziun vegnir abolida. Per quest intent sto la vischnanca da staziunament inoltrar ina dumonda correspondent a l'UNA. L'aboliziun da la zona da protecziun sto vegnir approvada da la Regenza.

9 Basas giuridicas

- Art. 19 ed art. 20 da la Lescha federala davart la protecziun da las auas (Lescha davart la protecziun da las auas, LPAuas; CS 814.20)
- Art. 29, art. 31, art. 32 ed agiunta 4 da l'Ordinaziun davart la protecziun da las auas (OPAuas; CS 814.201)
- Art. 24, art. 25 ed art. 26 da la Lescha introductiva tar la Lescha federala davart la protecziun da las auas (Lescha chantunala davart la protecziun da las auas, LCPA; DG 815.100)

10 Ulteriuras infurmaziuns

- Agid d'execuziun «Mussavia per la protecziun da l'aua sutterrana», UFAM
- Agid d'execuziun «Zonas da protecziun da l'aua sutterrana en cas da crappa lucca», UFAM
- Agid d'execuziun «Protecziun da l'aua sutterrana en furmaziuns aquiferas da carst e da sfessas, ch'èn fermamain eterogenas», UFAM
- «Procedura per determinar zonas da protecziun da l'aua sutterrana per tschiffadas ch'èn d'interess public» (UNA-406-11)
- «Reglament da model per zonas da protecziun da l'aua sutterrana» (UNA-406-12)
- «Model d'in cataster da privels (agiunta 1 tar il Reglament per las zonas da protecziun)» (UNA-406-13)
- «Model d'ina stimaziun dals custs e da las indemnizaziuns (agiunta 2 tar il Reglament per las zonas da protecziun)» (UNA-406-14)
- «Explicaziuns tar il Reglament da model per las zonas da protecziun da l'aua sutterrana» (UNA-406-15)
- «Pretensiuns a la determinaziun da zonas da protecziun da l'aua sutterrana» (UNA-406-16)

- «Model d'ina brev per infurmar las proprietarias ed ils proprietaris dals bains immobigliars pertutgads sco er las cultivaturas ed ils cultivaturs da las surfatschas agriculas pertutgadas» (UNA-406-17)
- «Model dal text da la publicaziun per l'organ da publicaziun uffizial da la vischnanca» (UNA-406-18)
- «Model d'ina brev per infurmar las proprietarias ed ils proprietaris dals bains immobigliars pertutgads sco er las cultivaturas ed ils cultivaturs da las surfatschas agriculas pertutgadas davart l'approvaziun da las zonas da protecziun da l'aua sutterrana» (UNA-406-19)
- «Model d'ina cunvegna davart las mesiras da protecziun en zonas da protecziun da l'aua sutterrana incl. agiunta Calculaziun dals custs / modalitads» (UNA-406-20)
- «Model d'ina cunvegna per indemnisar perditas da la raccolta agricula en zonas da protecziun da l'aua sutterrana» (UNA-406-21)
- «Determinaziun da zonas da protecziun da l'aua sutterrana, limitaziun da la noziun 'ch'è d'interess public' per la pratica executiva dals chantuns da la Svizra Orientala» (UNA-406-23)
- «Rapport: determinaziun da las zonas da protecziun da l'aua sutterrana, premissas e soluziuns pussaivlas per schliar restricziuns da proprietad» (UNA-406-24)
- «Rapport: liquidaziun da conflicts d'utilisaziun en ina zona da protecziun da l'aua sutterrana, recumandaziun per fixar, tgi che surpiglia ils custs per realisar las mesiras da protecziun necessarias» (UNA-406-25)

Amt für Natur und Umwelt
Uffizi per la natira e l'ambient
Ufficio per la natura e l'ambiente

Editur Amt für Natur und Umwelt
Uffizi per la natira e l'ambient
Ufficio per la natura e l'ambiente

Adressa da retratga Uffizi per la natira e l'ambient GR
Ringstrasse 10
7001 Cuir
Telefon: 081 257 29 46
Fax: 081 257 21 54
E-mail: info@anu.gr.ch
www.anu.gr.ch

Data 5. Dezember 2025

Determinaziun da zonas da
protecziun da l'aua sutterana

 Agid d'execuziun